

ČESKÁ SPOLEČNOST
PRO ATEROSKLERÓZU

Výroční zpráva ČSAT za rok 2017

Obsah

<i>O společnosti</i>	1
<i>Úvodní slovo</i>	2
<i>Organizační struktura ČSAT, stav členské základny</i>	3
<i>Aktivity v roce 2017</i>	4
<i>Projekt MedPed</i>	5
<i>Spolek Diagnóza FH, z.s.</i>	5
<i>Aktivity v roce 2018</i>	11
<i>Šobrův den</i>	9
<i>21. kongres o ateroskleróze</i>	9 – 10

Výroční zpráva České společnosti pro aterosklerózu za rok 2017

O společnosti

Česká společnost pro aterosklerózu, z.s. (dále jen ČSAT) je odbornou společností, která sdružuje především lékaře a vědecké pracovníky pracující v oblasti diagnostiky, léčby a výzkumu aterosklerózy. Maximum zájmu je soustředěno na poruchy lipidového metabolismu, ale současně i na diagnostiku, výzkum a možnosti ovlivnění dalších rizikových faktorů aterosklerózy. Oblastí zájmu společnost přesahuje do preventivní kardiologie, angiologie i diabetologie, zabývá se i obecnými problémy metabolismu a výživy. Formálně je ČSAT zapsaným spolkem. Její činnost řídí výbor, činnost společnosti je regulována stanovami. Společnost se snaží prosazovat názory a zájmy svých členů při jednáních s oficiálními institucemi jako MZ ČR, SÚKL nebo VZP/Svaz zdravotních pojišťoven, snaží se i hájit zájmy nemocných při diskusích o léčebných postupech. ČSAT vypracovala doporučení pro diagnostiku a léčbu dyslipidemií a vydává odborná stanoviska k evropským doporučeným postupům, podílí se i na přípravě obecnějších doporučení pro prevenci diagnostiku a léčbu aterosklerózy a jejích komplikací jako je ischemická choroba srdeční a další. Společnost organizuje pravidelně odborné konference, sjezdy a semináře, podporuje odborný růst svých členů formou cestovních grantů a ocenění za publikační činnost. ČSAT zaštiťuje a organizuje činnost sítě regionálních center pro specializované vyšetření nemocných s familiárními poruchami metabolismu lipidů (projekt MedPed). Pro své členy ČSAT vydává každé čtvrtletí elektronický Zpravodaj ČSAT, ale komunikuje pravidelně i formou el. newsletterů a webových stránek.

Úvodní slovo ČSAT

Vážené a milé kolegyně, vážení a milí kolegové,

dovolte, abychom vám předložili Výroční zprávu o činnosti České společnosti pro aterosklerózu, z.s. (dále jen ČSAT) za rok 2017, v níž chceme připomenout nejdůležitější události, které se našeho odborného zájmu týkaly v uplynulém období. Vrcholem aktivit ČSAT se i v roce 2017 stal 21. kongres o ateroskleróze, který se poprvé konal na jiném místě, a to v Olomouci. Kongres si udržel tradičně vysokou odbornou úroveň a nezávislost, stejně jako významné zastoupení originálních sdělení výzkumníků z celé republiky. Letos ovšem přibily i novinky, například sekce zahraničních přednášejících, přednáška s mezioborovou plenární diskuzí, nebo vzdělávací seminář pro pacienty s familiární hypercholesterolemií (FH), pořádaný ve spolupráci s patientskou organizací Diagnóza FH, z.s. Problematice FH věnujeme dlouhodobě intenzivní pozornost, mezinárodně oceňovaný český projekt MedPed i díky podpoře a záštitě ČSAT oslaví v roce 2018 dvacáté výročí existence. Od roku 2014 je platným partnerem v péči o pacienty s FH a osvětě laické veřejnosti již zmíněná Diagnóza FH, z.s., se kterou ČSAT udržuje a rozvíjí partnerství již od začátku. Více o aktivitách projektu MedPed a Diagnózy FH se můžete dočíst dále v této Výroční zprávě. První kongres konaný v Olomouci byl významný i v tom, že se po dlouhých pěti letech udílela čestná členství ČSAT. V roce 2017 tuto poctu obdržela dánská vědkyně prof. Anne Tybjaerg-Hansen, prof. MUDr. Helena Vaverková, CSc., a prof. MUDr. Zdeněk Zadák, CSc.

Rok 2017 byl v životě ČSAT důležitý i z dalšího důvodu: v dubnu ČSAT spoluorganizovala a hostila velevýznamné výroční odborné setkání, 85. kongres EAS (www.eas2017.com) s rekordní účastí více než 2500 kolegů z celého světa. Zvláště potěšující bylo, že mezi nimi figurovalo i více než 100 českých delegátů. V Praze zazněly přednášky takových kapacit jako jsou prof. Hansson, Ginsberg, Tall, Catapano, Libby, Packard nebo Nicholls a byla exkluzivně představena témata, která hýbou naším oborem (např. první prezentace výsledků studie FOURIER v Evropě, nové léčebné možnosti a diagnostické postupy, klinické semináře pro pokročilé). ČSAT také zorganizovala dva odborné satelitní mítinky, oficiální tiskovou konferenci kongresu a připravila supplementum časopisu *Physiological Research* obsahující devět přehledových článků a pět originálních sdělení.

Nelze opominout ani to, že rok 2017 byl po pěti letech rokem volebním. Členové ČSAT měli možnost zvolit si nové členy výboru (výsledky voleb najdete dále). Děkujeme tímto všem členům ČSAT za aktivní přístup i za to, že pomáhají šířit dobré jméno Společnosti, což se projevuje i tím, že stále roste zájem o členství. Snažíme se proto stále rozšiřovat škálu členských benefitů, za všechny zmiňme např. odborný časopis *AtheroReview*, který je pro členy zdarma od jeho vzniku v roce 2016, nebo čerpání výhod *National Society Membership EAS* v podobě e-learningů, on-line časopisů nebo pokročilých kurzů *EAS Academy* apod.

I v roce 2017 byly vypsané soutěže o ceny ČSAT - Cena o nejlepší publikovanou práci v oblasti aterosklerózy nebo oceňování nejlepších posterových prezentací v rámci Kongresů o ateroskleróze. Nezapomněli jsme ani na podporu účasti členů ČSAT na domácích i zahraničních odborných akcích. Aktivity i finanční prostředky v této oblasti každoročně rozšiřujeme a věříme, že se tak podaří ještě více propojit naše spolupracovníky a kolegy se spolupracovníky a kolegy evropskými a světovými. Konkrétně jsme v minulém roce přispěli na cestovní granty celkovou částkou 1650 eur, na stipendijní pobyty 3500 eur, na soutěž o nejlepší publikaci částkou 60 000 Kč a na ocenění nejlepších posterů 30 000 Kč.

Dovolte nám na tomto místě poděkovat všem partnerům ČSAT, s jejichž přispěním bylo možné naše aktivity realizovat. Těšíme se na shledání na odborných akcích s účastí České společnosti pro aterosklerózu v roce 2018.

V Praze dne 30. 1. 2018

Za Výbor ČSAT
Jan Piřha a Michal Vrablík

Organizační struktura ČSAT po volbách v roce 2017

Výbor ČSAT

Předseda

doc. MUDr. **Michal Vrablík**, Ph.D.
michal.vrablik@vfn.cz
III. interní klinika 1. LF UK a VFN
U Nemocnice 1, 128 21 Praha 2

Vědecký sekretář

doc. MUDr. **Jan Piřha**, CSc.
jan.piřha@ikem.cz
IKEM
Václavská 1958/9, 140 21 Praha 4

První místopředsedkyně

prof. MUDr. **Hana Rosolová**, DrSc.
rosolova@fnplzen.cz
II. interní klinika LF UK a Fakultní nemocnice
Dr. Edvarda Beneše 13, 305 99 Plzeň-Bory

Druhý místopředseda

prof. MUDr. **Vladimír Soška**, CSc.
vladimir.soska@fnusa.cz
OKB, ICRC a FN u sv. Anny v Brně,
II. interní klinika LF MU
Pekařská 53, 656 91 Brno

Pokladník

prof. MUDr. **Renata Cífková**, CSc.
renata.cifkova@ftn.cz
Thomayerova nemocnice a 1. LF UK
Václavská 800, 140 59 Praha 4 – Krč

Členové

prof. MUDr. **Vladimír Bláha**, CSc.
blaha@lfhk.cuni.cz
III. interní gerontometabolická klinika,
LF UK a FN Hradec Králové
Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové

doc. MUDr. **Tomáš Freiberger**, Ph.D.
tfreiber@med.muni.cz
Centrum kardiovaskulární a transplant.
chirurgie, Genetická laboratoř
Výstavní 17/19, 603 00 Brno

doc. MUDr. **David Karásek**, Ph.D.
david.karasek@fnol.cz
III. interní klinika LF UP a FN, Olomouc,
I.P.Pavlova 6, 772 00 Olomouc

doc. MUDr. **Pavel Kraml**, CSc.
pavel.kraml@fnkv.cz
II. interní klinika 3. LF UK a FN Královské Vinohrady
Šrobárova 50, 100 34 Praha 10

doc. MUDr. **Tomáš Štulc**, Ph.D.
tstulc@lf1.cuni.cz
III. interní klinika 1. LF UK a VFN,
U Nemocnice 1, 128 21 Praha 2

doc. MUDr. **Zuzana Urbanová**, CSc.
urbanova.zuzana@vfn.cz
Klinika dětského a dorostového lékařství
Ke Karlovu 2, 121 09 Praha 2

Valná hromada ČSAT 2017

Jde o každoroční setkání, na které jsou zváni členové ČSAT. V roce 2017 se Valná hromada uskutečnila ve čtvrtek 7. 12. 2017 u příležitosti konání 21. Kongresu o ateroskleróze v NH Collection Olomouc Congress Hotel v Olomouci. Program: aktuální stav členské základny (doc. Vrablík), projekt MedPed (doc. Freiberger), pokladní zpráva (prof. Cífková), seznam pořádaných akcí v roce 2017, plán aktivit na rok 2018. Zprávu z Valné hromady najdete na www.athero.cz/o-spolecnosti/pro-členy/

Stav členské základny ČSAT

Počet členů ke 30. 11. 2017: **291**,
z toho noví v r. 2017: **39**,
ukončilo členství: **9**

Aktivity v roce 2017

1. Pořádání a spolupořádání odborných seminářů, konferencí a kongresů, hostování v odborných blocích:

Datum	Akce	Místo konání
5. – 7. 1. 2017	XXX. celostátní seminář: Prevence ICHS od dětského věku	Poděbrady
19. – 21. 1. 2017	1. kongres České asociace ambulantních kardiologů	Olomouc
23. – 25. 2. 2017	42. angiologické dny 2017 s mezinárodní účastí	Praha
23. 3. 2017	11. celostátní seminář ČIMS	Plzeň
23. 4. 2017	Satelitní symposium k 85. kongresu EAS v Praze: „Peripheral atherosclerosis: from biomarkers to imaging“ (ve spolupráci s International Union of Angiology)	Praha
27. 4. 2017	Satelitní symposium k 85. kongresu EAS v Praze: „Paediatric familial hypercholesterolemia“	Praha
7. – 10. 5. 2017	XXV. výroční sjezd ČKS	Brno
7. 6. 2017	31. konference o hyperlipoproteinémiích - Šobrův den	Praha
6. – 10. 7. 2017	Summer Course of IUA for Young Vascular Specialists	Praha
20. – 26. 8. 2017	International Atherosclerosis Research School	Praha
20. – 21. 10. 2017	3. Česko-Slovenská lipidová akademie	Mikulov
29. 10. – 1. 11. 2017	XXIV. kongres ČIS	Praha
7. – 9. 12. 2017	21. kongres o ateroskleróze	Olomouc
14. 6. 2017, 12. 9. 2017, 10. 10. 2017	cyklus webinářů Otazníky v diagnostice a léčbě dyslipidemií	

2. Projekt MedPed

ČSAT garantuje síť pracovišť, které zajišťují diagnostiku a léčbu pacientů s familiární hypercholesterolemií (FH) a dalšími závažnými poruchami metabolismu tuků. V roce 2017 pokračoval nárůst pacientů s FH evidovaných v národní databázi projektu. Ve dnech 31. března – 1. dubna proběhlo pracovní setkání spolupracovníků projektu MedPed v Rančářově u Jihlavy. Již druhým rokem mělo setkání dvoudenní formát, aby se stihly odpřednášet všechny odborné novinky a prodiskutovat všechny aktuální otázky z klinické praxe nebo záležitosti související s chodem projektu MedPed a jeho síťových pracovišť. Prostor byl věnován také zástupkyni patientské organizace Diagnóza FH, z.s., aby představila plánované aktivity spolku a vyzvala centra MedPed ke spolupráci. Další pracovní setkání spolupracovníků projektu MedPed se uskutečnilo v prosinci u příležitosti 21. kongresu o ateroskleróze v Olomouci. V Rančářově se spolupracovníci MedPed setkají znovu 13. – 14. dubna 2018. Aktivity projektu MedPed byly v roce 2017 podporovány společnostmi Alexion, Amgen, KRKA, Pfizer a Sanofi, za což jim patří velké poděkování.

3. Podpora spolku pro pacienty Diagnóza FH, z.s.:

Cílem tohoto spolku, který v roce 2015 zahájil první rok své existence, je poradenství a edukace o diagnostice, léčbě a životním stylu pacientů s FH, podpora setkávání pacientů a jejich rodin a motivace ke zdravému životu. Spolek v roce 2017 podnikl řadu aktivit, jednak na podporu pacientů s FH a jejich rodin a jednak v oblasti osvěty laické veřejnosti a zviditelňování problematiky FH a nebezpečí hypercholesterolemie obecně. Pro pacienty s FH zorganizovala v květnu v Jičíně patientský seminář o moderní léčbě FH a zásadách správné výživy. Stejně zaměřené setkání proběhlo i v prosinci v Olomouci u příležitosti 21. kongresu o ateroskleróze. Spolek vydal tiskem také nový Zpravodaj FH s užitečnými články, rozhovory, jídelníčky a příběhy pacientů a ve spolupráci s Heart UK sérii tří bohatě ilustrovaných brožur pro děti a teenagery s FH. V lednu 2017 se ve Slovanském domě uskutečnil benefiční ples Tančíme za nižší cholesterol, na němž se podařilo shromáždit finanční prostředky na druhý ročník Týdne FH, největší osvětovou akci spojenou s měřením cholesterolu ve vybraných firmách a institucích. Týden FH se koná v září, u příležitosti světového dne FH (24. září). V roce 2017 se podařilo vyšetřit téměř 500 osob a zachytit cca 6 podezření na FH. Akce byla spojena s tiskovou konferencí a propagací v médiích. Spolek se ale zapojil také do aktivit konaných u příležitosti dubnového kongresu EAS v Praze: v rámci Týdne aterosklerózy spolupracovníci spolku po dva dny edukovali ve Stanu prevence o správné výživě a rizicích neléčené hypercholesterolemie. Diagnóza FH udržovala rovněž kontakty s odbornou veřejností – vystoupila na jaře na pracovním setkání projektu MedPed v Rančářově a na 21. kongresu o ateroskleróze v Olomouci. Spolek zblízka sleduje formování a činnost Patientské rady MZ ČR, spolupracuje s Koalicí pro zdraví a ČAVO a navštěvuje semináře Akademie patientských organizací při AIFP. V říjnu 2017 spolek adresoval řediteli SÚKL otevřený dopis požadující vysvětlení zdlouhavého procesu stanovení úhrady inhibitorům PCSK9 (evolokumab, alirokumab). V mezinárodním kontextu je Diagnóza FH členem FH Europe, sítě národních patientských organizací, a účastnila se rovněž jejího listopadového meetingu v Budapešti. Zástupkyně spolku propagovala zájem o FH v říjnu také na půdě Evropského parlamentu v Bruselu nebo o měsíc dříve na setkání ScreenPro v Barceloně. V roce 2018 se chce spolek zaměřit na mladé pacienty s FH a speciálně cílenou kampaní je motivovat k léčbě. Osloveni budou také rodiče, aby podpořili své potomky. V září opět proběhne Týden FH a během celého roku se budou konat regionální edukační semináře pro FH pacienty. ČSAT je odborným garantem edukačních a osvětových materiálů, seminářů pro pacienty, Týdne FH, podílí se na tiskových konferencích organizace. Další odborní partneři spolku: projekt MedPed, Sekce výživy a nutriční péče, z.s. Hlavní sponzoři: Amgen, Sanofi, Alliance Healthcare.

4. Pokračování ve vydávání elektronického Zpravodaje ČSAT: V roce 2017 byly členům ČSAT distribuovány 3 elektronické Zpravodaje. Zpravodaj má první část informující o aktuálně pořádaných akcích nebo organizačních záležitostech a druhou část, která je odborná a věnuje se nejzajímavějším studiím a odborným pracem o ateroskleróze publikovaným v daném období. Zpravodaje jsou k dispozici také on-line na <http://www.athero.cz/o-spolocnosti/zpravodaj/>.

5. Udělení Ceny České společnosti pro aterosklerózu za nejlepší publikovanou původní práci za rok 2016–2017:

Komise ocenila tři autory původních prací: **1. místo** - MUDr. Alena Krajčoviechová (Thomayerova nemocnice, Praha) - *The Impact of Blood Pressure and Visceral Adiposity on the Association of Serum Uric Acid With Albuminuria in Adults Without Full Metabolic Syndrome. Am J Hypertens. 2016 Dec 1;29(12):1335-1342*, **2. místo** - MUDr. Barbora Nussbaumerová, Ph.D. (FN v Plzni) *Chromium Supplementation Reduces Resting Heart Rate in Patients with Metabolic Syndrome and Impaired Glucose Tolerance. Biol Trace Elem Res. 2017 Aug 30* a **3. místo** - Mgr. Kateřina Blažíčková a PharmDr. Jana Rathouská, Ph.D., která přispěla stejnou měrou k rukopisu (Farmaceutická fakulta v Hradci Králové), *High Levels of Soluble Endoglin Induce a Proinflammatory and Oxidative-Stress Phenotype Associated with Preserved NO-Dependent Vasodilatation in Aortas from Mice Fed a High-Fat Diet. J Vasc Res 2016;53:149-162*. Oceněné získaly finanční odměnu v celkové výši 60 000 Kč.

6. Udělení grantu ČSAT na uhrazení registračního poplatku na 85. kongres EAS (Praha, 23. – 26. dubna) získali ing. Aleš Hořínek, mgr. Barbora Vitverová, prof. MUDr. Kateřina Štechová, Ph.D., RNDr. Lucie Schwarzová, Ph.D., RNDr. Dana Dlouhá, Ph.D., grant na absolvování iARS v Praze (20.–25. srpna) obdrželi MUDr. Ondřej Kyselák a MUDr. Matej Vicen. Grant na studijní pobyt (fellowship) byl v roce 2017 udělen poprvé, a to Mgr. Soně Čejkové (IKEM, Praha) na Leiden University (Leiden, Holandsko).

7. Ocenění spolupracovníků projektu MedPed – Vynikajícím pracovištěm projektu MedPed byla vyhlášena Endokrinologická ambulance, SZZ Krnov (MUDr. Lukáš Burda), Interní ambulance, Poliklinika Jindřichův Hradec (MUDr. Stanislava Loučková) a Diabetologická a metabolická poradna, MephaCentrum, a.s., Ostrava (MUDr. Šárka Malá).

8. Udělení čestných členství ČSAT – prof. Anne Tybjaerg-Hansen, M.D., prof. MUDr. Heleně Vaverkové, CSc. a prof. MUDr. Zdeňku Zadákovi, CSc.

9. ČSAT vydala – Stanovisko výboru České společnosti pro aterosklerózu k doporučením ESC/EAS pro diagnostiku a léčbu dyslipidemií z roku 2016. Stanovisko bylo publikováno v časopise *AtheroReview* 2017/3 a *Hypertenze a kardiovaskulární prevence* 2017/2 a v supplementu *Vnitřního lékařství* 1/2018.

10. V roce 2017 bylo dokončeno řešení mezinárodního grantu společnosti Pfizer s podporou IAS „**Dyslipidémie u pacientů s ICHDK a jejich příbuzných**“ (garant: J. Píthá).

11. U příležitosti 85. kongresu EAS v Praze ČSAT připravila k vydání **supplementum časopisu *Physiological Research*** obsahující devět přehledových článků a pět originálních sdělení - *Physiol. Res.* 66 (Suppl. 1): S1-S9, 2017.

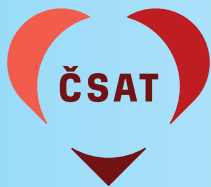
12. Zasláná abstrakta na 21. kongres byla zveřejněna v on-line verzi časopisu Vnitřní lékařství a v tištěné podobě v Atheroreview 1/2018.

13. Spolupráce s dalšími odbornými společnostmi: I v roce 2017 probíhala intenzivní spolupráce s dalšími odbornými společnostmi. Tradičně se ČSAT účastnila připravenými bloky konferencí České angiologické společnosti (ČAS), České kardiologické společnosti (ČKS) a České internistické společnosti (ČIS ČLS JEP). Probíhala spolupráce s Pracovní skupinou dětské kardiologie České kardiologické společnosti, s Českým institutem metabolického syndromu (ČIMS), Fórem zdravé výživy (FZV) a Sekcí výživy a nutriční péče, z.s.. Odborníci ČSAT se účastnili výročních konferencí primární péče pořádaných SVL ČLS JEP. Ve spolupráci s Českou společností klinické biochemie ČLS JEP byl připraven program výročního 21. kongresu o ateroskleróze.

14. Mezinárodní spolupráce: ČSAT udržuje úzkou spolupráci s Evropskou společností pro aterosklerózu (EAS), s níž v dubnu 2017 uspořádala v Praze výroční kongres EAS. ČSAT se také aktivně zapojila do významných mezinárodních projektů týkajících se výzkumu a detekce familiární hypercholesterolemie, doc. MUDr. Tomáš Freiburger, Ph.D. pracuje ve výkonném výboru projektu EAS Familial Hypercholesterolemia Studies Collaboration (FHSC). ČSAT rovněž dlouhodobě poskytuje záštitu letním mezinárodním kurzům Young Vascular Specialists pořádaným International Union of Angiology a je organizátorem týdenní letní školy pro mladé výzkumníky (International Atherosclerosis Research School).

15. Tvorba a odborná garance edukačních materiálů – v roce 2017 ČSAT odborně garantovala vznik brožurky Jak na vysoký cholesterol a srdečně-cévní rizika?, odborně garantovala a finančně podpořila tři brožurky zaměřené na děti a adolescenty s FH – Natři to FH, Moje rodina, FH a já, vytvořila a vydala brožurku Pověry o statinech.

16. Realizace cyklu webinářů Otazníky v diagnostice a léčbě dyslipidemií v termínech 14. června 2017, 12. září 2017, 10. října 2017 - www.lecbadlp.cz. Následně na webu vznikl e-learningový kurs oceněný kredity postgraduálního vzdělávání. Webináře orientované na stejnou problematiku jsou plánovány i na únor, duben, květen a říjen roku 2018.

Setkání 10. 10. 2017 v Bruselu - slyšení v Evropském parlamentu na téma hrozeb onemocnění srdce a cév.

Zleva: Ulf Landmesser, Charité University Hospital, Berlín; Kristýna Čillíková, Diagnóza FH, Praha; Michal Vrablík, III. Interní klinika 1. LF UK a VFN v Praze; Lale Tokgözoğlu, Hacettepe University, Ankara; Nessa Childers, členka EP, Irsko; Susan Connolly, National Heart and Lung Institute, Imperial College, Londýn

85. kongres EAS v Praze 23. – 26. 4. 2017

Týden FH 18. – 22. 9. 2017

XXXI. konference o hyperlipoproteinemiích – Šobrův den v Praze 7. 6. 2017

21. kongres o ateroskleróze v Olomouci 7. – 9. 12. 2017

Více ke dvěma nejvýznamnějším odborným akcím pořádaným ČSAT:

Šobrův den:

Letošní Šobrův den otevřel odborný blok věnovaný ovlivnění aterosklerózy ve světle metabolických klinických studií. Probírala se zejména dobře doložená a dosud bezprecedentní účinnost inhibice PCSK9 pomocí tzv. monoklonálních protilátek (inhibitorů PCSK9 alirokumabu a evolokumabu), ale otevřelo se i zajímavé téma diabetologie: od roku 2008 je na základě rozhodnutí americké regulační autority FDA nutné u všech nových antidiabetik doložit jejich kardiovaskulární bezpečnost. Zcela nedávno vyšly výsledky studií EMPA-REG Outcome s empagliflozinem, LEADER s liraglutidem a SUSTAIN-6 s dosud experimentálním semaglutidem, které ukázaly, že tyto léky mají dokonce kardioprotektivní účinky. Bezpochyby nejočekávanějším bodem programu však byla panelová diskuze lékařů se zástupci regulačních autorit, Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL) a Všeobecné zdravotní pojišťovny (VZP), nad současným vývojem stanovení úhrad pro nové léčivé přípravky ze skupiny inhibitorů PCSK9, alirokumab (Praluent) a evolokumab (Repatha). Pozvání do Lichtenštejnského paláce na Malostranském náměstí přijala PharmDr. Lenka Vostalová, Ph.D., ředitelka Sekce cenové a úhradové regulace SÚKL a MUDr. Alena Miková, ředitelka Odboru léčiv a zdravotnických prostředků VZP. Diskuzi předsedal prof. MUDr. Richard Češka, CSc., předseda České internistické společnosti ČLS JEP a doc. MUDr. Michal Vrablík, Ph.D., předseda ČSAT. Lékaři zdůraznili naléhavou potřebu vstupu inovativních a superúčinných inhibitorů PCSK9 do klinické praxe – jde totiž o léky, které umožňují intenzifikovat léčbu dyslipidemie a pomoci tak pacientům, u nichž optimalizovaná standardní hypolipidemická léčba nevede k cíli a zanechává je tak ve zvýšeném riziku KV příhod. Zástupkyně SÚKL uvedla, že Ústav již chce správné řízení započatá v roce 2015 ukončit, ať již s pozitivním nebo negativním výsledkem, nicméně čeká na dodání podkladů od držitelů registrace (požadavky byly specifikovány v hodnotících zprávách SÚKL). Zástupkyně VZP pak uvedla, že největší česká pojišťovna našla cestu, jak léčbu inhibitory PCSK9 ufinancovat u všech pacientů v rámci indikačního omezení, a to dlouhodobě. V další části odborného programu se hovořilo např. o tom, zda lipidy vyšetřovat posprandiálně nebo nalačno, či o tom, že nelze paušalizovat KV riziko diabetiků. Zajímavé bylo sdělení na téma KV rizika u onkologicky nemocných. Postupně totiž vzniká nový obor, onkokardiologie. ESC dokonce vydala tzv. position paper, kde publikuje detailní doporučení, jak se systematicky věnovat onkologickým pacientům. Jak konstatovala prof. Cífková, v podstatě by měly pro tyto nemocné být zřizovány speciální ambulance. Poslední blok Šobrova dne se věnoval tradičně FH u dětí, ale odpovídal i na otázku, proč je třeba vědět o méně běžných typech dyslipidemií, jako je např. deficit lysozomální kyselé lipázy nebo LCAT deficiencie.

21. kongres o ateroskleróze

Největší odborná akce ČSAT se přestěhovala z vrcholků Krkonoš „dolů“ do Olomouce. Změnou tradičního prostředí v nové tak byla pomyslně zahájena další etapa výročních odborných setkání ČSAT. Změny se ale nevyhnuly ani odbornému programu: přibýly v něm nové sekce, např. plenární diskuze odborníků různých specializací nebo sekce zahraničních přednášejících. Příval nových informací v oboru si vynutil i posílení tradiční sekce hot lines. Novinkou byly Kongresové listy, které si svou premiéru odbyly v trochu odlehčeném novinářském stylu. V Listech pozorní čtenáři mohli poprvé vidět také modernizované logo ČSAT. Obvyklé pilíře programu, který si dlouhodobě zakládá na nezávislosti na partnerech a sponzorech, zůstaly zachovány: epidemiologie kardiovaskulárních (KV) onemocnění, terapie dyslipidemií a ovlivnění KV rizika, genetika a epigenetika či blok některé z partnerských odborných společností (tentokrát hostovala Česká společnost klinické biochemie). Zcela nově se u příležitosti konání kongresu uskutečnil odpolední seminář pro pacienty s dyslipidemiemi resp. familiární hypercholesterolemii. Seminář připravila patientská organizace Diagnóza FH, z.s. ve spolupráci s III. interní klinikou LF UP a FN v Olomouci a Sekcí výživy a nutriční péče, z.s. Na programu byla moderní léčba FH (MUDr. Lubica Cibíčková),

správná výživa v prevenci KV chorob (Věra Boháčová, DiS.) a nakonec diskuze k předneseným tématům. Jak zástupci Diagnózy FH, tak ČSAT doufají, že patientský seminář se stane tradiční součástí kongresů o ateroskleróze a každý rok nabídne nový atraktivní program nebo workshopy o výživě. V listopadu byly ukončeny a vyhodnoceny volby výboru ČSAT, které se konají každých pět let. Na Kongresu o ateroskleróze tak před účastníky poprvé předstoupili nově zvolení zástupci. Ve složení výboru ČSAT nenastaly prakticky žádné změny, pouze prof. MUDr. Helena Vaverková, CSc. odstoupila z funkce členky výboru a byla nahrazena kolegou doc. MUDr. Davidem Karáskem, Ph.D. Co se nezměnilo vůbec, byla příjemná a přátelská atmosféra, která kongresy ČSAT vždy provází. První kongres konaný v Olomouci byl významný i v tom, že se po dlouhých pěti letech udílela čestná členství ČSAT. Byla vyhlášena rovněž ocenění v tradiční soutěži ČSAT o nejlepší původní práci, která se pojí s finanční odměnou a v průběhu kongresu došlo také na ocenění nejlepších posterů. V konkurenci 41 přijatých prací bylo vybráno osm do moderované diskuze, z nichž bylo nakonec hodnoceno sedm. Komise (prof. Petr Nachtigal, doc. Tomáš Štulc, doc. Jan Piřha) na základě celkové úrovně prezentace a reakcí na položené dotazy vybrala jako nejlepší PharmDr. Evu Doležalovou, Ph.D., ing. Jaroslavu Trnovskou, Ph.D. a mgr. Barboru Vítverovou.

A konečně, jako každý rok, výbor projektu MedPed vedený doc. MUDr. Tomášem Freiburgerem, Ph.D., vyhodnotil vynikající pracoviště MedPed. V roce 2017 jimi byly Endokrinologická ambulance, SZZ Krnov (MUDr. Lukáš Burda), Interní ambulance, Poliklinika Jindřichův Hradec (MUDr. Stanislava Loučková) a Diabetologická a metabolická poradna, MephaCentrum, a.s., Ostrava (MUDr. Šárka Malá).

V Olomouci si měl odbýt premiéru nový formát kongresové sekce, a sice plenární odborná diskuze odborníků několika specializací. Jako hlavní řečník byl pozván diabetolog, přednosta Interní kliniky 2. LF UK a FN v Motole prof. MUDr. Milan Kvapil, CSc., který měl za úkol seznámit plénum s aktuální terapií diabetu. Jak je u prof. Kvapila zvykem, pojal své sdělení v širší a obecnější rovině a snažil se popsat, které principy v terapii diabetu považuje za důležité a proč.

Nechyběly bloky zaměřené na shrnutí a okomentování nových dat statinů, které jsou stále pilířem léčby DLP, ale dostatečný prostor byl věnován i novým lékům (inhibitory PCSK9, inhibitory CETP, inclisiran atd.). Zastoupeny byly tradiční bloky představující výsledky českých experimentálních prací (základní a klinický výzkum) nebo naopak bloky zaměřené především klinicky (např. vliv cholesterolemie a statinů na mozek a jeho funkce).

Dva hosté z Evropy přednesli sdělení na téma Lipoprotein(a) and cardiovascular disease (nová čestná členka ČSAT A. Tybjærg-Hansen, Dánsko) a Characteristics of responders to cellular therapy in patients with advanced atherosclerotic limb ischemia (J. Mađarič, Slovensko).

V bloku hostující České společnosti klinické biochemie ČLS JEP zazněla čtyři zajímavá sdělení (Nové biomarkery kardiovaskulárního rizika u pacientů s onemocněním ledvin, Analytická kvalita stanovení základních parametrů lipidového metabolismu ve světě a u nás, výsledky „big data“ studií, LpLPA2 - změnil se náš pohled na klinické využití? a Vliv preanalytické fáze na kvalitu laboratorního vzorku).

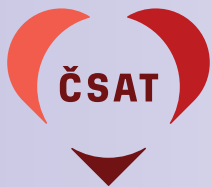
Rok 2017 byl neobyčejně štědrý na důležité klinické studie, které mají potenciál významně ovlivnit klinickou praxi nebo posouvají vědomosti výrazně dále. V Olomouci byly např. shrnuty a okomentovány výsledky REVEAL s anacetrapibem, CANTOS s canakinumabem, studie s inhibitory PCSK9 (na jaře 2017 vyšly výsledky studie FOURIER s evolokumabem), nové studie o léčbě novými perorálními antikoagulanty (NOAK), studie ORION s inclisiranem nebo registr PLANET.

Odborné aktivity plánované na rok 2018:

Datum	Akce	Místo konání
11. – 13. 1. 2018	Šamánkovy Poděbrady a 41. Motolský den	Poděbrady
18. – 20. 1. 2018	2. kongres České asociace ambulantních kardiologů	Olomouc
21. 2. 2018	Setkání s prezidentkou European Atherosclerosis Society	Praha
21. – 23. 2. 2018	EAS Advanced Course on Hot Topics in Clinical Lipidology and Cardiovascular Prevention	Praha
18. – 20. 3. 2018	kongres European Society for Vascular Medicine a 43. angiologické dny 2018 s mezinárodní účastí	Praha
22. 3. 2018	12. celostátní seminář ČIMS	Plzeň
6. – 9. 5. 2018	Výroční sjezd ČKS	Brno
5. – 8. 5. 2018	Kongres EAS	Lisabon
9. 5. 2018	2 nd Meeting on Paediatric FH	Lisabon
6. 6. 2018	32. konference o hyperlipoproteinemiích – Šobrův den	Praha
5. – 9. 7. 2018	Summer Course of IUA for Young Vascular Specialists	Praha
4. – 10. 8. 2018	International Atherosclerosis Research School	Hamburk
19. – 22. 9. 2018	XXV. kongres České internistické společnosti	Brno
19. – 20. 10. 2018	4. lipidová akademie	Mikulov
6. – 8. 12. 2018	22. kongres o ateroskleróze	Olomouc

Pozn: Kromě těchto akcí chystáme i řadu dalších, kompletní přehled najdete na www.athero.cz.

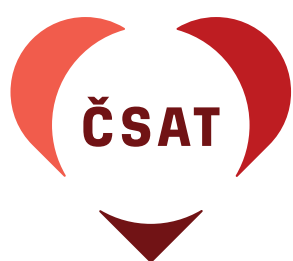
ČESKÁ SPOLEČNOST
PRO ATEROSKLERÓZU

ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

Edukační aktivity ČSAT podporovali v roce 2017 následující partneři, kterým patří poděkování:

Výroční zprávu ČSAT připravili: doc. MUDr. Michal Vrablík, Ph.D., doc. MUDr. Jan Piřha, CSc., Mgr. Kristýna Čillíková
Grafické zpracování: Galén - Symposion s.r.o.

ČESKÁ SPOLEČNOST
PRO ATEROSKLERÓZU

